

Запитання, які часто ставлять стосовно дослідження PISA

№ п/п	Запитання	Відповідь
1.	Що означає скорочення PISA?	Program for International Student Assessment (Програма міжнародного оцінювання учнів)
2.	Хто і коли започаткував програму?	Програму було започатковано в 1997 році Організацією з економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).
3.	Яка основна мета програми?	Метою програми є визначення тенденцій у результатах освітніх програм різних країн; чинників, що впливають на рівень навчальних досягнень учнів у світі.
4.	Чи можна точно визначити місце, яке країна посіла у загальному рейтингу?	Ні. Кожна країна посідає місце в рейтингових списках за результатами програми в окремих когнітивних галузях (читання, математика, природничі науки). Оскільки ж у програмі беруть участь не всі підлітки країни, а лише їх часткова вибірка, то за результатами програми не можна достеменно визначити місце країни в рейтингу.
5.	Що таке «провідна галузь дослідження»?	У кожному циклі дослідження обирається провідна галузь (математика, читання або природничі науки). Це дозволяє детальніше вивчити питання про навчальні досягнення учнів у певній галузі. У циклі 2018 року провідною галуззю дослідження є читання.
6.	Чи усі країни, які заплатили за участь у дослідженні, а також провели тестування й опитування, потрапляють у міжнародну базу даних за його результатами?	Ні. Якщо в безпосередньому тестуванні візьме участь кількість учнів, менша за визначену кількість, що увійшла до вибірки тестування, або буде виявлено фальсифікації даних, а також інші порушення вимог тестування, результати країни не будуть внесені до міжнародної бази даних.

7.	Хто відповідає за проведення і підготовку дослідження?	За проведення і підготовку дослідження відповідають країни-учасниці, а також консорціум з питань дослідження й міжнародні партнери (установи, які працюють у дослідженні за контрактом).
8.	Чому PISA – унікальне дослідження?	<p>PISA – програма всесвітнього масштабу. На сьогодні понад 70 країн беруть участь в обстеженні.</p> <p>Програма проводиться кожні три роки, щоб можна було відстежити прогрес у досягненні навчальних результатів.</p> <p>PISA є єдиним міжнародним обстеженням освіти для оцінки знань і умінь 15-річних підлітків.</p> <p>PISA унікальна з огляду на те, як досліджуються питання про «навчальні досягнення». У програмі передбачається вивчення сформованості учнівських компетентностей, дослідження не зосереджується на програмовому матеріалі.</p> <p>PISA аналізує сформованість здатності учнів застосовувати знання й уміння в ключових предметних областях, а також аналізувати, міркувати.</p> <p>У програмі також передбачається вивчення мотивів навчання.</p> <p>Звіти програми дозволяють приймати політичні рішення в галузі освіти, вивчати досвід передових шкіл, визначати те, наскільки школи здатні підготувати підлітків до життя в суспільстві.</p>
9.	Чому вибірку учасників	15 років (у більшості країн світу) – є віком, близьким до віку завершення обов'язкового

	становлять особи, починаючи з 15-річного віку?	циклу навчання в школі.
10.	Як визначається вибірка учасників тестування?	<p>У тестуванні можуть брати участь підлітки, вік яких становить від 15 років та трьох місяців до 16 років та двох місяців.</p> <p>Оскільки пілотне дослідження в Україні буде проводитися у квітні-травні 2017 року, то брати участь у тестуванні й опитуванні зможуть особи, які народилися в 2002 році. В основному ж дослідженні (квітень-травень 2018 року) візьмуть участь особи, які народилися у 2003 році.</p>
11.	Хто платить за дослідження?	Дослідження проводиться за рахунок членських внесків країн-учасниць. Вони беруть на себе всі витрати на його проведення.
12.	Як обираються школи для дослідження?	Країна подає списки усіх навчальних закладів, у яких можуть навчатися 15-річні підлітки, указуючи їхні характеристики (регіон, мова навчання, тип школи тощо). Після цього партнер програми, Westat, обирає школи таким чином, щоб вибірка була репрезентативною – повною мірою представляла всі типи навчальних закладів країни.
13.	Чи є репрезентативною вибірка учасників дослідження?	Так, PISA застосовує жорсткі технічні стандарти для формування вибірки шкіл і учнів у цих школах. Процедури формування вибірки стандартизовані, вони складаються з декількох етапів, на кожному з яких здійснюється контроль якості його реалізації.
14.	Чи передбачені програмою варіативні способи тестування?	Існують паперовий або комп'ютерний варіанти тестування.
15.	У якому варіанті тестування	У циклі 2018 року Україна братиме участь у паперовому варіанті тестування.

	братиме участь Україна?	
16.	Навіщо в програмі дослідження передбачено (запроваджено?) анкетування?	Інформація, зібрана із цих анкет, допомагає країнам вивчити зв'язок між тим, як учні виконують тестові завдання, і тими чинниками, які на це впливають, як-от: особливостями навчального середовища, соціально-економічними умовами життя сім'ї учня, ставленням підлітків до навчання тощо.
17.	У яких з когнітивних галузей дослідження буде брати участь Україна?	Країнам з паперовим варіантом тестування пропонуються завдання з читання, математики та природничих наук. В Україні будуть використані опитувальники для учнів, а також для адміністраторів шкіл.
18.	Якими є формати тестових завдань?	Учасникам тестування пропонуватимуться завдання з вибором однієї правильної відповіді, а також завдання з наданням короткої або розгорнутої відповіді.
19.	Хто розробляє тестові завдання для програми?	До розробки тестових завдань можуть долучитися всі країни. У циклі 2018 року у підготовці тестових завдань брали участь понад 40 країн.
20.	Чи можна ознайомитися із завданнями PISA поточного року?	Ні. Завдання поточного року є секретними. Проте на сайті програми (https://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisa-test-questions.htm) можна ознайомитися із окремими тестовими завданнями попередніх років.
21.	Чи отримують учасники тестові бали?	Учасники не отримують тестові бали, натомість їхні тестові бали шкалюються і розміщуються на шкалі 200 – 800 із середнім відхиленням 500 і середньоквадратичним – 100. Учасники з більшості країн набирають певну кількість балів в інтервалі від 400 до 600.
22.	Як шкалюються результати	Результати шкалюються за допомогою модифікованого варіанта моделі Раша (теорія

	дослідження?	IRT).
23.	Чи може хтось дізнатися, як окремий учасник виконував тест або відповідав на запитання анкетування?	Ні. Результати тестування та анкетувань окремих учасників є конфіденційними. Вони подаються лише в узагальненому вигляді.
24.	Чи виконують учні по всій країні ті ж самі завдання?	Ні. Існує 13 версій буклетів. Кожна версія становить окремий набір (кластер) завдань.
25.	Чи будуть надані українським учням буклети мовами національних меншин, як це відбувається під час ЗНО?	Ні. Згідно з вимогами програми переклад завдань та опитувальників мовами національних меншин відбувається (або: є обов'язковий) лише тоді, коли відсоток учнів, які навчаються мовами національних меншин, становить більше 5%. В Україні лише кількість представників російськомовної меншини перевищує визначений показник.
26.	Чому важливо чесно відповідати на запитання під час анкетувань (або: на запитання анкет)?	Для того щоб отримати об'єктивну інформацію про чинники, які впливають на якість навчальної підготовки учнів, учасники програми мають давати чесні відповіді на запитання. Якщо учні нечесно відповідають на запитання, наприклад, пишуть, що сім'я має декілька машин, хоча насправді це не так, вони фальсифікують результати, і це призводить до помилкових суджень та оцінок експертів, відповідно й до невиправданих рішень щодо удосконалення освітнього процесу в країні.
27.	Скільки коштує дослідження?	Вартість дослідження містить дві складові – плату за участь у дослідженні, а також внутрішні витрати на проведення дослідження у країні. За участь в циклі поточного року Україна заплатить майже 200 000 Євро. Внутрішніми для України є витрати на підготовку до дослідження, друк матеріалів, адміністрування програми тощо.

